

ΟΤΑΝ ΕΙΣΑΙ ΤΟ ΑΜΟΝΙ ΒΑΣΤΑ ΟΤΑΝ ΕΙΣΑΙ ΤΟ ΣΦΥΡΙ ΧΤΥΠΙΑ

Αφήσαμε πίσω τις μέρες που βιώσαμε συλλογικά την ύπαρξή μας, που κάναμε κομμάτια την ατομική μας καθημερινότητα, γιατί θελήσαμε να αρνηθούμε -για τους εαυτούς μας και τους δίπλα μας- ένα καθεστώς κατάφωρης αδικίας, που η δυναμική του έκρυβε για μας την ασφυξία... Αφήσαμε πίσω τις μέρες, που αν νιώθαμε το λόγο μας -αυτά που είπαμε κι αυτά που κάναμε- φωτιά, θα βλέπαμε όλα γύρω μας να γίνονται παρανάλωμα, που βάζοντας φωτιά ο ένας στον άλλο, γίναμε για κάμποσο μια φλόγα ορατή, για αυτούς που στρέψαν το βλέμμα τους πάνω μας... Αφήσαμε πίσω τις μέρες που -συντρόφισσες και σύντροφοι πραγματικοί- γίναμε ένα ζωντανό ρεύμα στη πόλη. Γίναμε, δηλαδή, *εμείς οι σκόρπιοι, οι διάχυτοι, οι διασπασμένοι*, ένα πλάσμα που δημιουργήσε καταστάσεις, *ένα πλάσμα ορατό-υπαρκτό-πραγματικό*.

Διασχίζοντας τη ζώνη των καταιγίδων, αναλύοντας τώρα τα σημάδια του καιρού για να προβλέψουμε τις μελλοντικές καταιγίδες, μπορούμε να επιτρέψουμε στους εαυτούς μας μια ικανοποίηση, για την ιστορία που κλείνει πίσω μας. Την ικανοποίηση ότι η κοινότητα που φτιάξαμε συνεχίζει να υπάρχει, δομημένη τώρα, όχι μόνο στην ανάγκη να απαντήσουμε στον παραλογισμό, αλλά και σε μια αγωνία που όλοι και όλες φαίνεται να νοιώθουμε. Την αγωνία να ανιχνεύσουμε το φάσμα του κοινωνικού ανταγωνισμού, να ανακαλύψουμε τους δρόμους που θα ακολουθήσουν οι αγώνες της κοινωνικής απελευθέρωσης, να χαρτογραφήσουμε τις περιοχές που γεννιέται το νέο. Θέλουμε να σχηματίσουμε στη συλλογική μας σκέψη το παρόν, να ανακαλύψουμε τις ρωγμές από όπου θα ξεπηδήσουν τα αυριανά μέτωπα, να καθορίσουμε τις αναγκαιότητες που θα απαιτήσουν ξανά να υπάρξουμε συλλογικά. Οι απαντήσεις που θα επιχειρήσουμε, από τώρα μπορούμε να το διαβλέψουμε, ίσως νάναι θολές, ίσως η πραγματικότητα που η κριτική μας θα αντιληφθεί νάναι ένα πλάσμα που θα στέκεται με τα πόδια πάνω και το κεφάλι κάτω. Ίσως φτάσουμε σε κάποια απλά, βασικά συμπεράσματα για έναν κόσμο που δεν γίνεται να βολευτεί σε κανένα δόγμα. Ας μην ξεχνάμε, πάντως, πως και η ανάλυση που παρήγαγε η Πρωτοβουλία δεν ήταν *Η* συνολική, αλλά ήταν αυτή που έδωσε πνοή στη δράση μας για τόσο καιρό και ήταν-τουλάχιστον-γέννημα θρέμα όλων των συντρόφισσών και συντρόφων, συλλογικά και ισότιμα.

Η δέσμευση δόθηκε, τα ζητήματα θα τεθούν, μένει στη συνείδησή μας να παίξει το στοίχημα.

Ας φέρουμε ξανά στη μνήμη μας την ερμηνεία που η πρωτοβουλία έδωσε για τα γεγονότα, για την κατάσταση των πραγμάτων πίσω από τα φαινόμενα.

...Η συναίνεση δεν έχει πλέον τη δυνατότητα όχι μόνο να ταΐσει, αλλά ούτε καν να βουλώσει στόματα. Εκεί όπου πριν βασίλευαν οι παραχωρήσεις ένθεν και ένθεν, το ηρεμιστικό των media και η βεβαιότητα πως η κοινωνία αυτή μας χωράει όλους, τώρα κυριαρχεί η καταστολή. Η κοινωνία που όλοι είχαν δικαίωμα σε ένα μικροαστικό όνειρο αντικαταστάθηκε από την κοινωνία όπου όλοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης στη βαρβαρότητα και τον καθαρό παραλογισμό. Ο νεοφιλελευθερισμός καθορίζει πλέον τους κανόνες του παιχνιδιού και μοιράζει τα χαρτιά της καταστολής, ενάντια σε όσους εκτρέπουν την ανάγκη τους σε οργή, ενάντια σε όσους δεν αποδέχονται ένα άθλιο παρόν και ένα δυσοίωνα μέλλον, ενάντια όχι μόνο σε αυτούς που βάζουν την προοπτική της κοινωνικής απελευθέρωσης, αλλά και σε αυτούς που αρνούνται την κοινωνία μιας ευημερούσας αισχρής μειοψηφίας και μιας εξαθλιωμένης τεράστιας πλειοψηφίας, απλά και μόνο γιατί ανήκουν στη δεύτερη.

Οι απεργοί, οι άνεργοι, οι προσωρινοί είναι ήδη σε θέση να καταλάβουν για ποιο πράγμα μιλάμε...

Δεν είναι τυχαίο λοιπόν που όλα αυτά συμβαίνουν στις μέρες μας.

Ζούμε σε μια περίοδο όπου ο μόνος νόμος που ισχύει στην οικονομία είναι η ανταγωνιστικότητα. Ο πιο ισχυρός, ο οικονομικά ικανότερος είναι αυτός που θα επιβιώσει, ενώ για όλους τους άλλους εμφανίζεται ως μόνη προοπτική το βάραθρο της οικονομικής εξαθλίωσης. Ολόκληρες κατηγορίες εργαζόμενων, επαγγελματικές ομάδες αλλά και λαοί ολόκληροι εξαφανίζονται από τον οικονομικό χάρτη όταν δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στο παιχνίδι του ανταγωνισμού. Η συνθήκη της κοινωνικής συναίνεσης σπάει και το κράτος πρόνοιας καταργείται. Τελειώνει δηλαδή η περίοδος όπου το κράτος

παρεμβαίνει κεντρικά στην οικονομία, φροντίζει για τη μείωση της ανεργίας, δασμολογεί, επιχορηγεί, διατηρεί προβληματικές και φροντίζει για την περιθάλψη και τη συνταξιοδότηση των εργαζόμενων.

Αυτή είναι λοιπόν η περίοδος όπου οι δημόσιες επιχειρήσεις ιδιωτικοποιούνται απολύοντας εκατοντάδες, οι προβληματικές κλείνουν, οι αγρότες χάνοντας τις επιχορηγήσεις κάνουν βουτιά στα βαθιά του διεθνούς και εγχώριου ανταγωνισμού, ο δημόσιος τομέας πρόνοιας ελαχιστοποιείται, η ανεργία και μάλιστα η χρόνια ανεργία τινάζονται στα ύψη. Η εργασία γίνεται αποσπασματική, περιστασιακή, χωρίς ασφάλιση και συνδικαλισμό (έστω και το γραφειοκρατικό). Οι εργαζόμενοι έχουν πια αξία μόνο όταν αποδίδουν και μάλιστα φτηνά και όχι ως καταναλωτές όπως σε μια προηγούμενη περίοδο, με αποτέλεσμα να πετιούνται στο περιθώριο όταν δεν είναι παραγωγικοί.

Όλα αυτά οδηγούν όπως είναι φανερό μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας σε απώλεια των κεκτημένων τους -των μικροαστικών απολαύσεών τους- και πολύ μεγαλύτερα κομμάτια στην εξαθλίωση και τον αποκλεισμό από την επιβίωση.

Προβλήματα κοινωνικής αδικίας, περιβαλλοντολογικά, πολιτισμικού εκμαυλισμού γίνονται οξύτερα μέσα στο γενικότερο πλαίσιο όξυνσης της οικονομικής και πολιτικής ανισότητας.

Μέσα στην προηγούμενη περίοδο είδαμε μια κοινωνία βυθισμένη στην ιδιώτευση και την αδιαφορία για την εκμετάλευση και την ανισότητα. Μια κοινωνία όπου η ιεραρχία και η κυριαρχία θεωρούνται ως οι αναγκαίοι όροι για τη λειτουργία της και ο καταναλωτισμός η ενοποιητική δύναμη, που δίνει νόημα στην ύπαρξή της. Το κράτος, κράτος πρόνοιας, αποτελεί τον εγγυητή της συναίνεσης και της εύρυθμης λειτουργίας της.

Το ζήτημα της κοινωνικής ισότητας, των αγώνων για μια "άλλη κοινωνία", η πάλη ενάντια στην κυριαρχία και την εκμετάλευση, η σύγκρουση με τον καπιταλισμό και τη γραφειοκρατία, ζητήματα που δόνησαν τον πλανήτη στο τέλος του προηγούμενου και στο πρώτο μισό αυτού του αιώνα, πέρασαν στο περιθώριο και γνώρισαν την απαξίωση από το σύνολο σχεδόν της κοινωνίας.

Μέσα σε αυτήν την περίοδο οι σημαντικότεροι αγώνες, προς μια ανατρεπτική κατεύθυνση, ήταν αγώνες από τις λίγες και ανίσχυρες, πλήρως αποκλεισμένες ή έντονα καταπιεζόμενες κοινωνικές ομάδες, καθώς και από τα κομμάτια, νεολαιίστικα κυρίως, που αρνήθηκαν για τον εαυτό τους το όραμα του επιπλωμένου θανάτου. Αγώνες περιβαλλοντικοί-φεμινιστικοί-πολιτισμικοί, αγώνες ενάντια στην καταστολή, το σχολείο, το στρατό, αγώνες ένοπλης επαναστατικής δράσης και εθνικοαπελευθερωτικοί. Αγώνες που όμως δεν κατόρθωσαν να μαζικοποιηθούν καθώς το σύνολο της κοινωνίας αδιαφόρησε κουνώντας συγκαταβατικά το κεφάλι ή κινητοποιήθηκε μέχρι το σημείο, όπου δεν κινδύνευαν οι μικροαστικές του απολαύσεις. Το άλμα για τη συνολική, τελική σύγκρουση δεν έγινε και ο μικροαστισμός είναι ο κύριος υπεύθυνος.

Η νέα περίοδος στην οποία εισέρχεται η κυριαρχία οδηγεί και σε μια καινούργια κατάσταση μέσα στην κοινωνία. Η κατάρρευση του κράτους πρόνοιας, του εγγυητή της κοινωνικής συναίνεσης, συμπαρασύρει και το μικροαστισμό. Η διαρκώς αυξανόμενη κατανάλωση, το όνειρο της χλιδής και του πλουτισμού, η ενοποιητική δύναμη και το νόημα ύπαρξης αυτής της κοινωνίας καταρρέουν. Μέρα με την μέρα, ως προοπτική αλλά και ως αποτέλεσμα των αγώνων που ηττούνται, όχι μόνο χάνονται τα κεκτημένα αλλά και το όνειρο καταρρέει.

Αποτέλεσμα αυτής της αλλαγής είναι και η εμφάνιση μιας σειράς νέων αγώνων. Αγώνες που όπως είναι λογικό έχουν κυρίαρχα ως στόχο τη διατήρηση των κεκτημένων μέσα στο παλιό πλαίσιο κυριαρχίας. Ταυτόχρονα όμως μπαίνει και το ζήτημα του νοήματος αυτών των αγώνων, εξαιτίας της αναποτελεσματικότητάς τους και συνάμα το ζήτημα των υπαίτιων για όσα συμβαίνουν.

Έτσι βλέπουμε στους αγώνες που προηγουμένως αναφέραμε να προστίθενται-μαζικοί αυτή τη φορά και άγριοι-αγώνες εργατικοί, αγροτικοί, αγώνες εθνικιστικοί, ατομικοί, μαζικές συγκρούσεις με ασήμαντη αφορμή και λόγο αλλά σημαντική αιτία, πόλεμοι, επελάσεις των

εξαθλιωμένων, ριζοσπαστικοί νεολαϊστικοί αγώνες, αγώνες όπως των Ζαπατίστας.

Μέσα σε αυτούς τους αγώνες αλλού βλέπουμε τους εαυτούς μας, βλέπουμε το δικό μας αγώνα, αλλού βλέπουμε αγώνες που παλεύουν για την επαναφορά μιας κατάστασης ενάντια στην οποία παλεύαμε και παλεύουμε. Βλέπουμε άλλους αγώνες να μην αντιλαμβάνονται το σύνολο του ζητήματος και να παλεύουν μάταια για μικροαλλαγές, με αποτέλεσμα να αφομοιώνονται-διαχειρίζονται εύκολα. Βλέπουμε και αγώνες εθνικιστικούς, ρατσιστικούς, φασιστικούς, που ουσιαστικά επανασυντάσσουν τις κοινωνίες κάτω από δομές κυριαρχίας, ενάντια στις οποίες δομές και στους οποίους αγώνες θα πρέπει να παλέψουμε.

Σε μία προηγούμενη φάση διάταξης των δυνάμεων της κυριαρχίας, η δράση και πρακτική μας διάχυσαν ένα συνολικά αντιπαραθετικό λόγο, ολοκληρωτικής άρνησης του υπάρχοντος. Δίνοντας αγώνες ενάντια σε κεντρικές και διάχυτες μορφές κυριαρχίας, έβαλαν την εξέγερση της επιθυμίας για ζωή στο κέντρο της αντίθεσης με τον παγωμένο κόσμο της επιβίωσης. Δημιούργησαν καταστάσεις - *κοινωνικές, βιωματικές, ανυψωτικές εμπειρίες* - που συνόψισαν σε στιγμές τους την άλλη κοινωνία, έτσι όπως υπήρχε στις επιθυμίες μας. Είμασταν εκεί κάθε φορά που ο χρόνος και ο χώρος της εξουσίας συντριβόταν. Βρεθήκαμε σε εργατικούς αγώνες, έμπρακτα αλληλέγγυοι σε εξεγερμένα κοινωνικά κομμάτια. Είμασταν εκεί (φορείς της συνολικής άρνησης) στους μερικούς αγώνες των μαθητών, των φοιτητών... Είμασταν εκεί ενάντια στα φασιστικά παραληρήματα και τις εθνικιστικές εξάρσεις. Όντας στο δρόμο της συνολικής κριτικής, δεν απαξιώσαμε ποτέ την έμπρακτη κριτική του δρόμου. Οι προκηρύξεις μας, οι φωτογραφίες μας, τα ονόματά μας βρίσκονται στις περισσότερες εμπιστευτικές εκθέσεις της ασφάλειας.

Η δράση αυτή, ωστόσο, απέιχε αρκετά από το να είναι αυτό που είμαστε. Ήταν δράση που υποχωρούσε δυσανάλογα, όταν οι κοινωνικές αναστατώσεις υποχωρούσαν, που συχνά δεν προωθούσε τη συστηματική δράση ριζώματος μέσα στις κοινωνίες. Αρνήθηκε συχνά να επεξεργαστεί τις απόψεις της και να συνειδητοποιήσει την ενότητά της, να καθορίσει η ίδια τις αιχμές της και να βάλει μπροστά την κοινωνική αντεπίθεση, ριζώνοντας μέσα στην κοινωνία και την καθημερινότητα. Μία δράση που άφηνε συχνά τη γεύση του ανεκπλήρωτου και λόγω της αποσπασματικότητάς της αναπαρήγαγε όψεις του κόσμου της κυριαρχίας στο εσωτερικό της.

Στο ξεπέρασμα αυτών των αδυναμιών δεν μπορούμε παρά να διακρίνουμε δύο συνιστώσες.

Την αυτοοργάνωση των επιμέρους κοινωνικών-πολιτικών συλλογικοτήτων, την επεξεργασία των απόψεών τους σε σχέση με το υπάρχον και την ανατροπή του, την επιλογή του χώρου και τρόπου δράσης για το ριζώμα μέσα στην κοινωνία, η πραγμάτωση του απελευθερωτικού λόγου-πρακτικής ως λόγου που φορέας του είναι πραγματικοί άνθρωποι, που δίνουν πραγματικούς αγώνες και όχι απρόσωπες (εντέλει ανύπαρκτες) ενσαρκώσεις ιδεολογιών.

Ποιο υποκείμενο, ποιο κοινωνικό χώρο θα επιλέξουν τα άτομα και οι συλλογικοποιήσεις για να δράσουν είναι προφανώς θέμα της ανάλυσής τους πάνω στο υπάρχον. Από την πλευρά μας θεωρούμε ως στρατηγικό πεδίο ενοποίησης των δυνάμεων του αρνητικού, προς την κοινωνική απελευθέρωση αυτό που καθορίζεται τοπικά και στη συνέχεια την ομοσπονδικοποίηση/συνομοσπονδικοποίηση αυτών των πεδίων. Προφανώς και είναι θέμα άλλης συζήτησης οι λόγοι αυτής της θεώρησης. Επίσης, προφανές είναι ότι αυτή η δράση, που ο κάθε πυρήνας θα αναπτύξει στο χώρο που θα επιλέξει ή έχει ήδη επιλέξει, θα πρέπει να ανιχνεύει τα ενοποιητικά της στοιχεία με τη δράση των υπολοίπων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα της συνεργασίας και σε επιθετικούς αγώνες.

Η δεύτερη και εξίσου σημαντική συνιστώσα είναι η κοινή μας δράση όταν οι επιθέσεις των αφεντικών την αναδεικνύουν για μία σειρά ζητημάτων. Η αλληλεγγύη μας (η συνειδητή μας δράση, δηλαδή, που βάζει το ζήτημα του άλλου και της υποστήριξής μας στους θετικά

προσδιορισμένους αγώνες του) αποτελεί μια αυταπόδεικτη, από τη μέχρι τώρα δράση μας, ενότητα. Τέτοιοι αγώνες, όπως αγώνες αντίστασης στην οικονομική διάσταση της νέας τάξης πραγμάτων, είναι βέβαιο όπως είπαμε και πριν, ότι θα αναπτυχθούν. Εκεί η αυτοοργανωμένη δράση μας της κοινωνικής αλληλεγγύης, που θα διαχέει και τη συνολική μας αντίθεση με το υπάρχον, που δε θα θεωρεί το μερικό αγώνα ως αυτοσκοπό, αλλά ως ένα κομμάτι άρνησης του σημερινού κοινωνικού και οικονομικού βόθρου, θα πρέπει να οργανωθεί με τον καλύτερο τρόπο.

Η ανάδειξη των εργαλείων και ιδεολογιών που η κυριαρχία χρησιμοποιεί για να επιβάλλει την τάξη της, από την άλλη είναι ένα επιπλέον ζήτημα. Η αντίθεσή μας στον εθνικισμό, φασισμό, ρατσισμό, ως ιδεολογιών εκτόνωσης της κοινωνικής οργής, ως ιδεολογιών παγώματος της κοινωνικής συνειδησης (που αρχίζει μέσα στην κρίση να αναζητά τους εχθρούς της), ως ιδεολογιών επαναστοίχισης της διάχυτης αγανάκτησης πίσω από τις σημαίες των αφεντικών, αποτελεί εξίσου ένα ενοποιητικό μας σημείο, που έξω από τις καθημερινές πρακτικές, που κάθε άτομο και συλλογικοποίηση καταθέτει, πρέπει, ιδιαίτερα σε συγκυρίες προώθησής τους, να κατατίθενται και ενιαία.

Η συνεχής κατάδειξη του ρόλου των media, εξάλλου, ως μια από τις βασικές αιχμές του δόρατος της κυριαρχίας, που συντηρούν το μικροαστικό ιδανικό με τα γλυκά νανουρίσματα του αστραφτερού τίποτα, που εκφράζουν τον άνθρωπο σαν εικόνα του ανθρώπου που η κυριαρχία θέλει να δημιουργήσει, που διασπείρουν τη σύγχυση, την παραπληροφόρηση, την παθητικοποίηση, που καλλιεργούν τη διαίρεση καμουφλάρουντας επιδέξια την κυριαρχία ως πηγή των προβλημάτων, χρειάζεται να είναι ένα άλλο ενοποιητικό σημείο στη δράση μας.

Τέλος, ως κομμάτι ενός κόσμου που προσπαθεί να αρνηθεί την παγκόσμια απaráδεκτη τάξη πραγμάτων, η έκφραση και πραγμάτωση της αλληλεγγύης μας σε αντίστοιχους με τους δικούς μας αγώνες -που βάζουν ή έχουν τη δυναμική να βάλουν τη συνολική αντίθεση με τον κόσμο της κυριαρχίας- αγώνες που είδαμε στο Μεξικό, τη Γαλλία κ.ά., είναι ένα ακόμη ενοποιητικό για εμάς στοιχείο.

Πέρα, ωστόσο, από την οργάνωση των αμυντικών αντανakλαστικών μας απέναντι στη διάταξη των δυνάμεων της κυριαρχίας, χρειάζεται να προωθήσουμε τον εσωτερικό διάλογο (την επεξεργασία πάνω στα ζητήματα που αναφέρθηκαν). Χρειάζεται να οργανώσουμε το πεδίο όπου οι επεξεργασίες του λόγου μας και η κατάθεση των πρακτικών και των αδιεξόδων, η αναζήτηση του άλλου λόγου και πρακτικής θα μας εμπλουτίσει. Πρέπει να ανιχνεύσουμε έμπρακτα τις διαδικασίες για την ανεύρεση συμφωνιών, συμφωνιών που θα μπορέσουν να στηρίξουν τους νέους επιθετικούς αγώνες. Η συνάντησή μας μέσα από τους αγώνες, που ο καθένας θα αναπτύξει στο χώρο παρέμβασής του, θα αποτελέσει το επιστέγασμα αυτής της ανίχνευσης και θα μας δώσει την επιπλέον δυνατότητα να συνεργαστούμε σε νέα πεδία.

Ανιχνεύοντας τις εκατοντάδες δυναμικές γραμμές, που χαράσσουν το πεδίο της κοινωνικής απελευθέρωσης, κάνουμε τώρα μια επιλογή, που δείχνει να αξίζει τις ευθύνες που τις αντιστοιχούν. Χωρίς να περιμένουμε ότι θα ανακαλύψουμε τη λεωφόρο που οδηγεί στο ελεύθερο αύριο, επιλέγουμε τουλάχιστον να σκιαγραφήσουμε τα μονοπάτια που θα βαδίσει ο λόγος και η πράξη μας. Ας ορίσουμε, λοιπόν, τους τρόπους ώστε να μπορέσουν οι σκέψεις μας, οι απόψεις μας, οι αντιλήψεις μας να αντιπαρατεθούν, να συντεθούν, να αλλοιώσουν η μία την άλλη. Ας βρούμε τις διαδικασίες, ώστε, οι πρακτικές, οι αγώνες που ο κάθε πυρήνας συντρόφων και συντροφισσών δίνει στους χώρους που επιλέγει να συντίθενται και όταν χρειάζεται, να είναι για κοινά ζητήματα και ενιαία. Ας κάνουμε ένα ακόμη βήμα για να δημιουργηθεί αυτός ο κοινός τόπος, που θα τροφοδοτήσει το λόγο μας, ώστε το ζήτημα της συνολικής κοινωνικής αλλαγής ν' αποτελέσει μια σημαντική πρόταση για τους υφιστάμενους και μια σοβαρή απειλή για τους προιστάμενους.

ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΤΙΠΟΤΑ, ΑΣ ΓΙΝΟΥΜΕ ΤΟ ΠΑΝ

Συντροφικά
(οι γνωστοί - και μη εξαιρετέοι)
Μάνος, Άλκης, Ρήγας,
Μήτσος, Μιχάλης, Θόδωρος.